

Sygn. akt VII Pa 76/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior (spr.)

Sędziowie SO Małgorzata Jarząbek

SO Zbigniew Szczuka

Protokolant Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lipca 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa M. P. (1)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, diety ryczałt za noclegi w czasie podróży służbowej

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 28 lutego 2018 r., sygn. akt VI P 438/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od powoda M. P. (1) na rzecz pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. kwotę 900,00 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą,

3. zasądza od powoda M. P. (1) na rzecz pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Małgorzata Jarząbek SSO Renata Gąsior SSO Zbigniew Szczuka

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 28 lutego 2018 r. w punkcie 1 zasądził od pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. na rzecz powoda M. P. (1) kwoty: 2.796,65 złotych tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz 1.428,80 złotych tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2012 r. Ponadto Sąd I instancji w punkcie 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w punkcie 3 przyznał biegłemu sądowemu A. G. wynagrodzenie za złożenie ustnej opinii uzupełniającej w kwocie 119,52 złotych tymczasowo ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie, w punkcie 4 wydatki poniesione w sprawie przejął na rachunek Skarbu Państwa, w punkcie 5 zasądził od powoda na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. kwotę 1.620,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w punkcie 6 zasądził od

powoda na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. kwotę 1.800,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz
w punkcie 7 wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 1.500,00 złotych (k. 438-439 a. s.).

Sąd Rejonowy ustalił, że powód M. P. (1) był zatrudniony przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. w okresie od dnia 12 czerwca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. oraz przez (...) Spółce z o.o. z siedzibą w Ł. od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia

6 czerwca 2014 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego w transporcie międzynarodowym w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie zatrudnienia u pozwanych powodowi przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 1.317,00 złotych brutto

w okresie od dnia 12 czerwca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., 1.386,00 złotych brutto w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r., 1.500,00 złotych brutto w okresie od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. oraz 1.600,00 złotych brutto od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia

6 czerwca 2014 r. W praktyce na wynagrodzenie powoda składała się określona w umowie o pracę podstawa oraz diety za podróże zagraniczne. U pozwanego wypłacany był ryczałt w kwocie 90,00 złotych miesięcznie brutto za nadliczbowy czas pracy oraz 30,00 złotych brutto jako dodatek za pracę w porze nocnej. Poza ryczałtem nie wypłacano powodowi dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych. Powód odebrał jedynie 24 godziny nadliczbowe w postaci dni wolnych. Wymiar nadliczbowy obejmował 189,18 godzin za pracę w dni robocze z dodatkiem 50%, 9,46 godzin za pracę w dni robocze z dodatkiem 100%, oraz 22,85 godzin za pracę w niedzielę. Po wypłaceniu ryczałtu wyrównanie świadczenia za nadliczbowe w okresie od sierpnia 2012 r. do grudnia 2012 r. wynosiło 2.796,65 złotych brutto i nie zostało przez pozwanego opłacone. U pozwanego systemem czasu pracy był system równoważny

w trzymiesięcznym okresie rozliczeniowym. Obowiązywały wewnętrzzakładowe akta prawne w postaci regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania, gdzie uregulowane zostały min. zasady naliczania i rozliczania należności przysługujących pracownikowi w związku z odbywaną podróżą służbową. Regulacje zakładowe obowiązujące w tym zakresie w (...) Sp. z o.o. obowiązywały w takim samym kształcie, jak w (...) Sp. z o.o. Każdy kierowca, w tym powód, przed rozpoczęciem pracy był zapoznany z regulaminem wynagradzania. Wysokość diety była ustalona

z powodem. Powód nigdy nie otrzymywał ryczałtu za nocleg oraz nie zgłaszał uwag do pracodawcy w tym zakresie. Kierowcy pracowali w dwóch systemach: od poniedziałku do piątku/soboty rano lub wyjeżdżali na 3-4 tygodnie, a tydzień mieli wolny. Powód pracował 5 dni w tygodniu. Zaczynał pracę w niedzielę

o godzinie 24:00, po czym przebywał w pracy za granicą od poniedziałku

do piątku do godziny 20.00, a na weekend zjeżdżał do kraju. W ramach powierzonych obowiązków powód wykonywał przewóz kontenerów męskich. Wyjeżdżał poza granice kraju do N. i D. Każdy kierowca pojazdu wyposażonego w tachograf cyfrowy po zakończeniu jazdy przed udaniem się na odpoczynek i przed rozpoczęciem jazdy po odbytych odpoczynku, wpisywał miejsce zakończenia i rozpoczęcia jazdy podając państwo, w którym się znajdował. Dane te zapisywane były na karcie kierowcy. Pracodawca zapisując dane z karty kierowcy w celu sporządzenia ewidencji czasu pracy automatycznie czytywał także dane dotyczące miejsc odpoczynków. Powód za każdym razem spał w samochodzie, kiedy nocował za granicą. Kabina była przystosowana do noclegu, ponieważ wyposażono ją w dwa pełnowymiarowe łóżka, ogrzewanie postojowe, lodówkę i szafki. Kierowcy sami sobie wybierali miejsca parkingowe. Przeważnie nocowali na parkingach niestrzeżonych. Powód nocował również w bazie noclegowej w D.. Był tam parking o powierzchni około 3.000 m⁽²⁾, łazienki, strefa rekreacyjna, gdzie można było przygotować i spożyć posiłek.

Zatem istniała możliwość noclegu poza kabiną pojazdu, ale kierowcy nie korzystali z niej i nie zgłaszali takiego zapotrzebowania. Ryczałt za nocleg nie był w ogóle wypłacany. Pozwany wypłacił na rzecz powoda wynagrodzenie za pracę za miesiąc sierpień 2012 r. w kwocie 1.650,00 złotych, w tym ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 90,00 złotych, za wrzesień 2012 r. w kwocie 1.650,00 złotych, w tym ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 90,00 złotych, za październik 2012 r. w kwocie 1.650,00 złotych, w tym ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 90,00 złotych, za listopad 2012 r. w kwocie 1.650,00 złotych, w tym ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 90,00 złotych i za grudzień 2012 r. w kwocie 1.650,00 złotych, w tym ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 90,00 złotych. Diety były przez pozwanego wyliczane prawidłowo i w pełnej wysokości przelewane powodowi na konto. Pozwany prawidłowo naliczył i wypłacił powodowi diety za 2012

r. W okresie sierpień 2012 r. – grudzień 2012 r. pozwany wypłacił powodowi następujące kwoty tytułem rozliczenia podróży służbowych w wysokości: 2.185,44 złotych w dniu 13 lipca 2012 r. za okres od dnia 25 czerwca 2012 r. do dnia 6 lipca 2012 r., 2.426,15 złotych w dniu 27 lipca 2012 r. za okres od dnia 9 lipca 2012 r. do dnia 20 lipca 2012 r., 2.136,07 złotych w dniu 17 sierpnia 2012 r. za okres od dnia 23 lipca 2012 r. do dnia 3 sierpnia 2012 r., 345,11 zł w dniu 24 sierpnia 2012 r. za okres od dnia 6 sierpnia 2012 r. do dnia 17 sierpnia 2012 r., 2.200,22 złotych w dniu 7 września 2012 r. za okres od dnia 20 sierpnia 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2012 r., 2.371,26 złotych w dniu 21 września 2012 r. za okres od dnia 3 września 2012 r. do dnia 14 września 2012 r., 2.134,51 zł w dniu 5 października 2012 r. za okres od dnia 17 września 2012 r. do dnia 28 września 2012 r., 2.358,83 złotych w dniu 19 października 2012 r. za okres od dnia 1 października 2012 r. do dnia 12 października 2012 r., 2.160,56 złotych w dniu 2 listopada 2012 r. za okres od dnia 15 października 2012 r. do dnia 26 października 2012 r., 1.813,75 złotych w dniu 16 listopada 2012 r. za okres od dnia 29 października 2012 r. do dnia 7 listopada 2012 r., 934,50 zł w dniu 5 grudnia 2012 r. za okres od dnia 12 listopada 2012 r. do dnia 15 listopada 2012 r., 2.328,81 zł w dniu 7 grudnia 2012 r. za okres od dnia 19 listopada 2012 r. do dnia 1 grudnia 2012 r., 2.300,00 złotych w dniu 20 grudnia 2012 r. tytułem zaliczki na poczet delegacji za grudzień 2012 r. oraz 3.296,36 złotych w dniu 8 stycznia 2012 r. tytułem delegacji za grudzień 2012 r. Razem pozwany wypłacił powodowi kwotę 28.806,13 złotych. Umowa o pracę między stronami została rozwiązana za porozumieniem stron.

Sąd Rejonowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy, aktach osobowych powoda, opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego, zeznań świadków T. T., Ł. S., J. G., M. P. (2), Ł. C. oraz zeznań pozwanego P. B. i powoda M. P. (1). Sąd I instancji dał wiarę zeznaniom przesłuchiwanych świadków

w sprawie, ponieważ korespondowały one z dokumentami zgromadzonymi w aktach niniejszej sprawy, przede wszystkim z rozliczeniami wyjazdów służbowych, potwierdzeniami przelewów bankowych, a także z opinią biegłego z zakresu rachunkowości. Sąd I instancji dał wiarę zeznaniom powoda tylko

w zakresie, w jakim pozostawały zbieżne z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi co do faktu wyjazdów, zasad wypłaty wynagrodzenia podstawowego i nieotrzymywania ryczałtu za noclegi, w zakresie pracy

w godzinach nadliczbowych i ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy w dochodzonym wymiarze. W ocenie Sądu I instancji opinia sporządzona przez biegłego sądowego była logiczna i nie budziła wątpliwości z punktu widzenia metodologii, poprawności, rzetelności i prawidłowości rozumowania.

Sąd Rejonowy w pełni podzielił wnioski i wyliczenia biegłego. Opinia była zgodna z wymogami art. 285 k.p.c. z uwagi na jej uzasadnienie i wyczerpującą treść. Ponadto strona powodowa nie kwestionowała opinii biegłego.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W zakresie roszczenia o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych Sąd I instancji zważył, że w odniesieniu do powoda zastosowanie miały ogólne zasady rozliczania pracy w godzinach nadliczbowych na podstawie art. 151¹ § 1 k.p. oraz rozliczanie pracy w dniu wolnym z tytułu przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy w myśl art. 151²

i art. 151³ k.p. Powód był zatrudniony na stanowisku kierowcy, wobec czego czas jego pracy objęty został również przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o czasie pracy kierowców, a ponadto regulacjami wewnątrzzakładowymi, w tym regulaminem pracy. W opinii z dnia 16 października 2017 r. biegły z zakresu rachunkowości wskazał, że wyliczając należności powoda uwzględnił, że u pozwanego wypłacany był ryczałt 90,00 złotych miesięcznie brutto, za nadliczbowy czas pracy i 30,00 złotych brutto jako dodatek za pracę w porze nocnej. Biegły wskazał, że z uwagi na brak kart tachografu skorzystał z rozliczenia czasu pracy przedłożonego przez zakład pracy. Na tej podstawie stwierdził wymiar nadliczbowy czasu pracy, jednakże podał, że nie był on realizowany a jako wypłata dla powoda, nie był rozliczany z uwagi na zastosowany ryczałt. Biegły podał, że w każdym rozliczanym miesiącu tezy dowodowej wystąpił wymiar nadliczbowy, przy czym biorąc pod uwagę trzymiesięczny okres rozliczeniowy - naliczenie obejmowało okres od dnia 1 lipca 2012 r., w sytuacji gdy teza dowodowa obejmowała okres od dnia 1 sierpnia 2012 r. Sąd I instancji przyjął pełny zakres naliczeń od dnia 1 lipca 2012 r. lub bez wyłączenia miesiąca lipca 2012 r. Naliczenia biegłego uwzględniały odbiór nadliczbowych w naturze w liczbie 24 godzin nadliczbowych. Zgodnie z wyliczeniami biegłego wymiar nadliczbowy po odbiorze czasu wolnego obejmował 189,18 godzin za pracę w dni robocze z dodatkiem 50%, 9,46 godzin za pracę w dni robocze z dodatkiem 100% oraz 22,85 godzin za pracę w niedzielę do opłacenia. Wartość za godziny nadliczbowe wraz z wynagrodzeniem tzw. „normalnym” wynosiła 3.333,65 złotych. Wyłączenie z tytułu ryczałtu wynosiło 540,00 złotych. Biegły wyliczył, że wyrównanie świadczenia za godziny nadliczbowe wynosić powinno 2.796,65 złotych brutto. W związku z tym Sąd II instancji uwzględnił powództwo zgodnie z wyliczeniami biegłego w zakresie rachunkowości, bowiem strony nie zakwestionowały jego wyliczeń, a metodyka pracy biegłego była prawidłowa i logiczna.

W zakresie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy Sąd Okręgowy częściowo uwzględnił podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. Otóż przyjmuje się, że bieg przedawnienia roszczenia rozpoczyna się w dniu jego wymagalności. Przy urlopie będzie to zatem koniec roku kalendarzowego, za który należy się urlop bądź koniec pierwszego kwartału roku następnego. Pozew został wniesiony przez powoda w dniu 9 września 2015 r. a zatem już na dzień wniesienia pozwu roszczenie o ekwiwalent za lata 2010, 2011 r. było przedawnione. Natomiast do rozstrzygnięcia pozostała kwestia ekwiwalentu za rok 2012 r. Sąd I instancji po dokonaniu analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie zważył, że za okres zatrudnienia od dnia 12 czerwca 2010 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. pozwany wystawił powodowi świadectwo pracy wskazując na podstawę 20 dni urlopu w roku. Podstawa ta była sprzeczna między stronami, bowiem twierdzono, że powodowi przysługiwało 20 lub 26 dni urlopu. Powód nie przedstawił przy tym żadnych dokumentów potwierdzających dotychczasowy staż pracy. Co prawda powód wnosił o jego ponowne przesłuchanie na tą okoliczność, jednakże Sąd Rejonowy oddalił przedmiotowy wniosek. Sąd I instancji doszedł do przekonania, że powód stosownymi dokumentami winien był poświadczyć okres zatrudnienia i uprawnienia urlopowe. W związku z tym uznano, że należny powodowi urlop wypoczynkowy w 2012 r. wynosił 20 dni obliczając kwotę należnego ekwiwalentu za urlop mnożąc 8h x 5 dni x 4 tygodnie przez stawkę dzienną 8,93. Tak obliczona należność wyniosła 1.428,80 złotych, która została zasądzona na rzecz powoda, zaś w pozostałym zakresie z uwagi na przedawnienie roszczenia powództwo oddalono.

W zakresie roszczeń powoda o diety i ryczałty za noclegi w podróży służbowej Sąd I instancji oddalił powództwo. W toku procesu na podstawie dokumentów złożonych do akt sprawy, zeznań pozwanego, jak również opinii biegłego z zakresu rachunkowości ustalono, że pozwany w 2012 r. w okresie spornym od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. prawidłowo naliczył i wypłacił powodowi diety za podróże służbowe zgodnie

z rozporządzeniem w sprawie podróży zagranicznych i Regulaminem Pracy przy zastosowaniu stawki 324 DKK za dzień pobytu w D.. Biegły dokonując stosownych wyliczeń potwierdził, że w okresie 2012 r. stawka diety zagranicznej była zgodna ze stawką z rozporządzenia i naliczona została prawidłowo. Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji oddalił powództwo

w tym zakresie uznając je za niezasadne.

W zakresie powództwa o ryczałty za nocleg z tytułu podróży służbowej powód dochodził od pozwanego (...) Sp. z o.o. za okres od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. kwoty 12.750,00 złotych, zaś od pozwanego (...) Sp. z o.o. za okres od dnia 1 stycznia 2013 r.

do dnia 6 czerwca 2014 r. kwoty 50.000,00 złotych. Rozpoznając sprawę w tym zakresie Sąd miał na uwadze przepisy obowiązujące w okresie objętym sporem tj. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej

z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. W świetle zeznań powoda i braku rachunków za nocleg Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że w żaden sposób nie wyraził on chęci ani woli nocowania poza kabiną samochodu, którym się poruszał. Kluczowe znaczenie miał również fakt, że pracodawca wyposażył ciągnik siodłowy w miejsce do spania, lodówkę, klimatyzację i ogrzewanie postojowe. Skoro powód nie kwestionował noclegów w kabinie, nie wyraził woli nocowania poza kabiną, nie przedstawił stosownych rachunków stronie pozwanej oraz w żadnym dokumencie strony nie uregulowały odrębnie spornej kwestii, to ryczałt za nocleg jest roszczeniem nienależnym przy uwzględnieniu wypłacanych powodowi diet.

Sąd Rejonowy orzekł także o kosztach wynagrodzenia biegłego za ustną opinię uzupełniającą. Sąd I instancji przyznał biegłemu wymienioną w punkcie 3 kwotę w oparciu o art. 288 k.p.c. w zw. z art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym.

W zakresie orzeczenia dotyczącego kosztów sądowych Sąd Rejonowy odstąpił od obciążania nimi powoda przejmując je na rachunek Skarbu Państwa zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Przepis art. 113 w/w ustawy wprowadza zatem zasadę, że pracownik przegrywający proces nie jest obciążany kosztami, chyba że zajdą szczególnie uzasadnione okoliczności, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Koszty zastępstwa procesowego Sąd Rejonowy ustalił na podstawie § 6 pkt. 5

i § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, zasądzając od strony powodowej jako strony przegrywającej kwotę 1.800,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego (...) Spółka z o.o. oraz stosunkowo rozdzielił w oparciu o treść art. 100 k.p.c. koszty zastępstwa procesowego pomiędzy powodem, a pozwanym (...) Sp. z o.o.

i zasądził na rzecz pozwanego różnicę w kwocie 1.620,00 złotych, ustalając, że powód przegrał sprawę w 90%.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd Rejonowy orzekł

na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., w myśl którego zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

Powód w dniu 4 maja 2018 r. wywiódł apelację zaskarżając wyrok Sądu

I instancji w części, w jakiej oddalono powództwo o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kwot tytułem ryczałtów za nocleg i zarzucając mu naruszenie prawa procesowego i materialnego, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w zakresie warunków, w jakich powód nocował oraz bezpodstawne ustalenie, że nie wyraził on woli ani chęci nocowania poza kabiną w hotelu lub motelu;

- art. 70⁵ k.p. poprzez jego bezpodstawne niezastosowanie, co doprowadziło do nieuzasadnionej odmowy przyznania powodowi ryczałtów za nocleg.

W związku z powyższym powód wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez:

- zasądzenie od pozwanej (...) Sp. z o.o. na swoją rzecz kwoty 10525,02 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

- zasądzenie od pozwanej (...) Sp. z o.o. na swoją rzecz kwoty 50.000,00 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

- zmianę punktu 5 i 6 zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o kosztach poprzez zasądzenie od każdej z pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obydwie instancje, w tym wynagrodzenia za zastępstwo procesowego według norm przepisanych.

W przypadku niemożności uwzględnienia żądań apelacyjnych, powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji.

Uzasadniając stanowisko zawarte w apelacji, powód wskazał, że orzecznictwo wyraźnie dopuszcza możliwość prawną dochodzenia ryczałtów za nocleg co do zasady na podstawie przepisów Kodeksu Pracy. W związku z tym skarżący stwierdził, że regulacje wewnątrzzakładowe nie powinny pomijać kompensaty kosztów noclegów, a tym bardziej stanowić, że pracownik ma możliwość spania w kabinie samochodu. W ocenie apelującego Sąd I instancji pominął okoliczności, które towarzyszą podróżom służbowym a świadczą o uciążliwości. Wskazał również, że trudno mówić o jakimkolwiek rozdzieleniu czasu pracy od czasu odpoczynku, gdyż pracownik nocuje w samochodzie, który jest miejscem świadczenia jego pracy. W ocenie apelującego Sąd I instancji nie uniknął manipulacji, gdyż pełnowymiarowych łóżek nie można porównać do tych, które oferują hotele z uwagi chociażby na ograniczenia związane z wymiarami kabiny. Ponadto wskazano, że miejsce pracy organizuje pracodawca, zatem powód nie zgłaszał woli, aby nocować poza kabiną. Zdaniem skarżącego brak wyrażania przez niego woli spania poza kabiną jest niewiarygodna w świetle zasad doświadczenia życiowego i logiki, ponieważ miał on możliwość nocowania w nieporównywalnie bardziej komfortowych warunkach niż kabina pojazdu (k. 463-465 a. s.).

Pozwani w odpowiedzi na apelację z dnia 4 czerwca 2018 r. wnieśli o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm prawem przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego według norm przepisanych.

Pozwani wskazali, że zarzut apelacyjny dotyczący naruszenia art. 70⁵ k.p., który to przepis nie istnieje, w związku z czym też nie ma możliwości odniesienia się do tak sprecyzowanego zarzutu. W zakresie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., pozwani stwierdzili, że Sąd I instancji wszechstronnie rozważył całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a stan faktyczny ustalony został prawidłowo. Pozwani uznali, że trafnie oparto się na zeznaniach świadków T. T. i Ł. S., którzy wskazali, że pozwane spółki udostępniły kierowcom bazę noclegową w D. wyposażoną w sanitariaty i strefę rekreacyjną, jednak powód nie przejawiał co do zasady chęci spania w tych budynkach, pomimo że przebywał na terenie bazy. Ponadto zdaniem pozwanych powód nie przedstawił merytorycznej argumentacji, która przemawiałaby za odmienną oceną zgromadzonych w sprawie dowodów od dokonanej przez Sąd I instancji (k. 481-482 a. s.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu w całości.

Sąd Okręgowy ustalił, że skarżący zarzucił wyrokowi Sądu I instancji zarówno naruszenie przepisu prawa procesowego jak i materialnego.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Apelujący wskazywał, że nie rozważono warunków, w jakich nocował oraz bezpodstawnie ustalono, że nie wyraził on woli ani chęci nocowania poza kabiną w hotelu. W ocenie Sądu II instancji należy uznać, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ustalił fakty wywodzące się bezpośrednio

ze zgromadzonego materiału dowodowego w niniejszej sprawie wszechstronnie na zasadzie swobodnej oceny dowodowej. Sąd I instancji w sposób jasny

i konkretny podniósł, że kluczowe znaczenie dla sprawy miał fakt,

że pracodawca wyposażył ciągnik siodłowy w miejsce do spania, lodówkę, klimatyzację i ogrzewanie postojowe.

Zatem zarzut dotyczący nierozważenia warunków noclegu powoda był chybiony. Sąd I instancji trafnie wskazał na wyposażenie samochodu, który służył za miejsce noclegu dla powoda. Zdaniem Sądu Okręgowego nie dokonano manipulacji w treści uzasadnienia Sądu

I instancji. Powód racjonalnie twierdzi, że spanie w samochodzie w trakcie świadczenia w nim pracy podczas podróży do innych krajów jest mniej komfortowe, aniżeli w hotelu czy motelu. Należy uznać rozumowanie w tym zakresie za logiczne, jednak nie mające żadnego wpływu na zasadność dokonanego rozstrzygnięcia przez Sąd I instancji. W treści uzasadnienia Sąd Rejonowy nie neguje, ani nawet nie odnosi się do porównywania nocowania

w samochodzie i w hotelu. Sąd I instancji na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie jedynie opisał wyposażenie samochodu, którym powód świadczył pracę, co miało następnie wpływ na dokonane rozważania prawne. Należy również stwierdzić, że w niniejszej sprawie pozwane spółki miały możliwość zapewnienia pracownikom noclegu poza kabiną pojazdu, wbrew zarzutom kierowanym przez skarżącego. Jak wynika z treści apelacji, powód nie czynił zarzutów ocenie stanu faktycznego w zakresie nadania wiarygodności zeznań dopuszczonych do sprawy świadków. Tymczasem z zeznań w szczególności T. T. i Ł. S. wynika, że pozwane spółki udostępniały kierowcom bazę noclegową w D., która była odpowiednio wyposażona. Zeznania te były w całości uznane za wiarygodne, a w tym zakresie pozostawały ze sobą zbieżne. Natomiast

w apelacji powód przedstawia własne, subiektywne stanowisko, nie zważając przy tym na pozostałe okoliczności w sprawie, jak wiarygodne zeznania w/w świadków mające istotny wpływ na zakres ustaleń stanu faktycznego. W ocenie Sądu II instancji pozwani stwarzali możliwość wyboru pracownikom baz noclegowych w trakcie świadczenia przez nich pracy. Sąd Rejonowy trafnie również rozważył, że powód w żaden sposób nie wyraził chęci ani woli nocowania poza kabiną samochodu, którym się poruszał. Należy uznać,

że skarżący na mocy art. 6 k.c. był zobowiązany do udowodnienia zasadności przedstawionego stanowiska w toku sprawy. Zdaniem Sądu II instancji powód nie wykazał za pomocą rzeczowego i osobowego materiału dowodowego, aby zwracał się do pracodawcy o zmianę warunków noclegu. Apelujący podkreślił, że zgodnie z zasadami logiki powód wybrałby możliwość nocowania w bardziej komfortowych warunkach, aniżeli kabina pojazdu. Jednakże tej logiki zachowania skarżący nie udowodnił w swoim działaniu, ponieważ treść dokumentów ani zeznania świadków nie potwierdziła, jakoby wyrażał on chęć nocowania poza kabiną pojazdu. Z tego też powodu Sąd Okręgowy uznał, że powód nie udowodnił stawianych zarzutów apelacyjnych w kontekście rzekomego naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Apelujący wskazywał również na naruszenie art. 70⁵ k.p. Pozwani

w odpowiedzi na apelację trafnie podkreślili, że ustawa kodeks pracy nie zawiera wskazanego przepisu. Jednakże Sąd Okręgowy uznał, że doszło

do oczywistej omyłki pisarskiej, na co niewątpliwie wskazuje treść uzasadnienia apelacji powoda. W ocenie Sądu II instancji ze stanowiska skarżącego wynikało, że zarzucał on wyrokowi Sądu Rejonowego naruszenie przepisu art. 77⁵ k.p.

W myśl art. 77⁵ § 1-5 k.p., pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju - walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2. W przypadku, gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2.

Należy uznać, że Sąd Rejonowy w sposób kompleksowy przedstawił obowiązujące orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego, jak również Sądu Najwyższego wskazując przy tym na prezentowaną niejednorodność poglądową. Sąd I instancji powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt I PK 77/16 wskazał, że możliwym jest odmówienie pracownikowi wypłaty należności z tytułu zwrotu kosztów noclegu, jeżeli kabina pojazdu posiada odpowiednie miejsce do spania. Przedkładając ten pogląd na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że pracodawca dochował wszystkich prawem przewidzianych warunków, od których uzależnione jest uznanie, że zapewnił powodowi wszystkie niezbędne warunki socjalne podczas nocowania w kabinie samochodu. W ocenie Sądu Najwyższego w uaktualnionym orzecznictwie wskazano, że „do czasu nowego kompleksowego uregulowania należności za noclegi kierowców w kabinach samochodów transportu międzynarodowego, bądź ustawowego określenia weryfikowalnych warunków zapewnienia kierowcy „bezpłatnego noclegu”, który potencjalnie nie wymagałby żadnej rekompensaty od pracodawcy, sądy pracy - w przypadkach braku adekwatnych regulacji układowych, regulaminowych lub umownych - mogą ustalać, wartościować i weryfikować uciążliwości oraz niedogodności odbywania noclegów w kabinach samochodów ciężarowych i zasądzać z tego tytułu odpowiednie rekompensaty z uwzględnieniem dyspozycji art. 322 k.p.c., równoważąc w taki sposób konkretne „kabinowe” i sanitarne uciążliwości nocowania pracownika z korzyściami pracodawcy, nad którego pojazdem i ładunkiem kierowca sprawuje niewątpliwie rodzaj „nocnej piecz” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt II PK 122/16). W ocenie Sądu II instancji trafnie i logicznie Sąd Rejonowy ustalił warunki noclegu zapewnione przez pracodawcę i zweryfikował je przy kwalifikacji do obowiązujących przepisów prawa, jak również poglądów wyrażonych przez orzecznictwo. Należy ponownie wskazać, że skarżący w trakcie pracy w pozwanych spółkach nie żądał zmiany miejsca noclegu ani nie wskazywał, aby z tytułu nocowania w kabinie samochodu odczuwał jakiegokolwiek niedogodności, które miałyby bezpośredni wpływ na jakość wykonywanej przez niego pracy. Mając zatem na uwadze całość okoliczności wykazanych w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy uznał, że apelacja powoda stanowiła jedynie luźną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem dokonany przez Sąd I instancji. Zaś uzasadnienie zarzutów dokonane przez skarżącego było jedynie odzwierciedleniem jego subiektywnego stanowiska, które nie zostało poparte żadnym dowodem mającym oparcie w zgromadzonym w niniejszej sprawie materiale dowodowym.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Sąd II instancji winien zasądzić od powoda na rzecz obydwu spółek (biorąc pod uwagę wartość przedmiotu zaskarżenia) wynagrodzenie w myśl § 2 pkt 5 rozporządzenia, jednak na omyłkowo zasądził na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. zaniżoną kwotę 900,00 złotych, zamiast 1.800,00 złotych.

SSO Małgorzata Jarząbek SSO Renata Gąsior (spr.) SSO Zbigniew Szczuka

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)